

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoE/107/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8207203559
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8207203559.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598. proti povinnému L. T., bytom E. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane povinného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, o vymoženie 3 415,65 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného a vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 5Er 596/2007-18 zo dňa 27.11.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie konania **z a m i e t a.**
- II. **Z r u š u j e** uznesenie okrem výroku o zastavení exekúcie a výroku o trovách exekúcie.
- III. **P o t v r d z u j e** uznesenie vo výroku o zastavení exekúcie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do konania ako vedľajšieho účastníka nepripustil. Ďalej vyslovil, že exekúciu zastavuje z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej formulárovej zmluvy a rozhodcovská zmluva predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Posledným výrokom vyslovil, že o trovách exekúcie rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie.

Vedľajší účastník v odvolaní navrhol uznesenie vo výroku o nepripustení vedľajšieho účastníka do konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Oprávnený v odvolaní navrhol uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Navrhol konanie prerušiť a predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“).

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Na margo návrhu na prejudiciálne konanie, aby Súdny dvor rozhodol o otázke, či ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, odvolací súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora, ktorá nepodporuje právny názor oprávneného, a to napr. rozsudok Súdneho dvora Pannon C- 243/08, rozsudok Súdneho dvora Asturcom C- 40/08, rozsudok Súdneho dvora Freiburger Kommunalbauten C-237/02, rozsudok Súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05.

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

Za tohto stavu odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. zamietol.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávného a obchodnoprávného kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010 ani právneho názoru, ktorý by mal byť oprávnenému známy z uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012 20CoE 40/2012, 20CoE 70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012 (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 610/2012). Rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

Na veci nič nemení uzavretie zmluvy o úvere pred 1.1.2008, pretože súdu nič nebráni judikovať nekalosť rozhodcovskej doložky podľa generálnej klauzuly podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zakotvenej do zákona od 1.4.2004 (k spotrebiteľskej zmluve pozri § 23a zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Na margo odvolacích námietok oprávneného odvolací súd poznamenáva, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odvolací súd vidí rovnako ako súd prvého stupňa tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 400 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca. (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Océano grupo editorial).

Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Océano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení exekúcie ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

K problematike vedľajšieho účastníka v exekučnom konaní zaujal stanovisko Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 10.10.2012 sp. zn. 6Cdo 207/2011. Podľa tohto rozhodnutia „účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie

V exekučnom konaní je z povahy veci vedľajšie účasníctvo vylúčené. Exekučné konanie nie je totiž konaním sporovým.....". Totožný záver vyplynul aj zo zovšeobecňujúceho stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Rc 12/2013.

Odvolačí súd sa od uvedeného stanoviska odkláňa predovšetkým s poukazom na právne závery Európskej komisie, v zmysle ktorých nič nebráni súdom Slovenskej republiky pripustiť vstup vedľajšieho účastníka v exekučnom konaní, a to z týchto dôvodov:

V exekučnom konaní vedenom na základe rozhodcovského rozsudku sa posudzujú aj otázky, ktoré majú význam v základnom konaní. Nejde teda len o aspekt vymoženía bez ďalšieho. A práve v upozornení vedľajšieho účastníka treba vidieť jeho význam aj v takomto vykonávacom súdnom konaní.

V tomto smere odvolačí súd dáva do pozornosti záver písomných pripomienok k prejudiciálnej otázke položenej Súdnemu dvoru Európskej únie vo veci C-470/12, POHOTOVOST'/Vašuta:

„Smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby vnútroštátny súd pripustil vstup združenia na ochranu spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka v exekučnom súdnom konaní.“

Odvolačí súd poukazuje na to, že vedľajšia intervencia vo svetle § 93 ods. 2 O.s.p. je ďalším z nástrojov ochrany spotrebiteľa, ktorý síce explicitne odporúčaný v smernici Rady 93/13/EHS nie je, ale nič nebránilo členským štátom nad rámec smernice upraviť mechanizmy, ktoré považuje za efektívne. Takáto možnosť vyplýva z čl. 8 citovanej smernice.

Podľa čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS „členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.“

Rovnako Európska komisia vo svojich pripomienkach v bode 21 vníma vedľajšiu intervenciu (§ 93 ods. 2 O.s.p.) ako úpravu založenú na čl. 8 cit. smernice Rady 93/13/EHS.

„Smernica 93/13/EHS nestanovuje, že združenia na ochranu spotrebiteľa musia mať právo vstupovať do sporov o individuálnych záujmoch spotrebiteľov ako vedľajší účastníci. Článok 7 ods. 2 uvedenej smernice priznáva takýmto združeniam procesné práva, pokiaľ ide o ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov. Smernica teda mlčí o prípadnej účasti združení na ochranu spotrebiteľa v individuálnych sporoch. Toto mlčanie sa však v žiadnom prípade nemá chápať ako zákaz takejto účasti: z článku 8 smernice 93/13/EHS jasne vyplýva, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia, ktorú sú priaznivejšie pre spotrebiteľov ako tie, ktorú sú stanovené v smernici. Takýmto opatrením môže byť aj pripustenie vedľajšieho účasníctva v exekučnom konaní.“

Prípustnosťou vedľajšieho účasníctva v konaní sa súd zaoberá až po tom, keď účastník namietne neprípustnosť takéhoto postupu. Keďže obsahom spisu nie je námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníka v konaní, neboli splnené podmienky, aby súd prvého stupňa o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania rozhodoval (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Na základe uvedeného odvolačí súd zrušil uznesenie okrem výroku o zastavení exekúcie a výroku o trovách exekúcie (§ 221 ods. 1 písm. i) O.s.p.).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolačí súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.